

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 2. De quodam loco è libro secundo Rheticorum Aristotelis,
aduersus Petri Victorij sententiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](#)

De quodam loco è libro secundo Rheticorum Aristotelis, aduersus Petri Victorij sententiam.

CAPVT II.

AEQVIORE animo se puniri ferunt, quicunque se, qui puniantur, dignos putant. Quocirca Aristoteles libro secundo De Arte rhetorica, inter ea quæ ad mitigandum animum pertinent, ponit id quoque, vt iis qui sibi factam iniuriam censem, ostendamus, ipsos priores in iniuria inferenda fuisse, & merito ipsis contingere ea de quibus queruntur. Ira enim ex opinione iniuriæ nascitur, quare si desinent putare, iniuriam sibi fieri, irasci desinent. Sed in eius rei tractatione quædam verba sunt, quorum sententiam Victorium assecutum esse non existimo. Sunt autem hæc: Διὸ τὸς λύγει δὲ ταχηλάζειν ἀγανάκτην πολέμους οὐδὲ οἰδαντο. quæ ita exponuntur à Victorio: Ne facile irascamur, & ex tenui quaque ac sape iniusta caussa accendatur animo, qua ex re magna se pœnala exoriuntur, præcipit, quo modo nos gerere debeamus. Ne temerè igitur, inquit, in alios irruamus, non est cunctandum ratione animum preparare, & quasi ante mortum illum castigare: hec enim caussa est, cur serui malè mulcati a quo animo ferunt, nec valde indignantur: amea enim unquam suam conditionem cogitantes, tolerandis miseriis se prepararunt: Id autem apud Plautum in milite seruum ducere Periplectomenus tradit. Nam homini seruo suos dominos habere oportet oculos, & manus, orationemque. Hæc Victorius; quæ an vera sint, nescio. mihi quidem non videntur. Credo autem hoc Aristotelem dicere: Cùm reapse punire aliquem volumus, prius eum oratione esse castigandum, atque efficiendum, vt ipse planè intelligat, quasiq; oculis cernat, se commeritum pœnam.

N 2

Nam

ne Mureti
ia Lectiones

LII
25

Nam & serui minus indignè ferunt supplicia, quæ
ipſis sumuntur, si hoc modo cum eis agamus.

*Collatio loci cuiusdam è Phædro Platonis cum eius-
dem loci interpretatione Ciceroniana.*

CAP. III.

NO BILEM illum Platonis è Phædro locum, vi
animorum immortalitas necessaria ratione em-
bari creditur, Cicero, ut notum est, & in libris De
Rep. & in primo Tusculanarum disputationum in-
terpretatus est. mihi autem hoc loco decretum est
cum Platonis verbis, Ciceronis interpretationem
quād diligentissimè potero, contendere. puto enim
cū apud vtrumque nonnulla haud satis emendari
legantur, ex hoc collatione aliquid emersurum. Plato:
Πᾶσαι ψυχὴν ἀδιάβατον τὸ γόνον αἰνίγματον, ἀδιάβατον. Ci-
cero, omissa propositione: *Nam quo semper mouetur
aeternum est.* In quo illud obseruatione dignum punitum
quod *ἀδιάβατον* vertit *aeternum*. quamuis enim Plato
animos non immortales modò faciebat, verùm enim
aeternos; neque quicquam apud philosophos immo-
tale sit, quod non sit etiam aeternum: tamen hec vi-
cabula vulgo distingui solent, cū Cicero planè pro
codem accipiat. Plato: *τὸ δὲ ἄλλο καὶ τὸ οὐδὲν
νύμενον, παῦλαν ἔχον καρνίστες, παῦλαν ἔχεις ζῶντες.* Cicero:
*Quod autem motum assert alicui, quodque ipsum agitare
aliunde, quando finem habet motus, viuendi quoque finem
habeat necesse est.* Praeclarè omnino redditia hec par-
videtur. cū autem illa eiusdem verbi repetitio, quæ
in Græca oratione nihil habet insuauitatis, in Latini
sermone parùm elegans, neque satis dilucida fore va-
deretur, varietate vitauit hoc incommodi: *motum af-
ferre, dicens, pro mouere: & agitari, pro moueri.* sed illud